

Rapport COVID-19 testbussen

Tussendijken (Delfshaven)
24 november – 7 december 2020

Afrikaanderplein (Feijenoord)
8 -23 december 2020

GGD Rotterdam-Rijnmond
Afdeling SBDOC

5.1.2e

, 5.1.2e

5.1.2e en

5.1.2e

Rapport COVID-19 testbussen Tussendijken en Afrikaanderwijk - Februari 2021

De hier gepresenteerde resultaten zijn tot stand gekomen met de medewerking van:

5.1.2e

5.1 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e

en 5.1.2e 5.1.2e), de medewerkers Afsprakenlijn GGD RR, en alle bemonsteraars die zich hebben ingezet om de vragenlijsten af te nemen.

Inhoudsopgave

Achtergrond	4
Uitvoer van het pilotproject.....	7
Resultaten testbus Tussendijken	9
Aantal bezoekers.....	9
Leeftijd en geslacht van de bezoekers	9
Herkomst bezoekers testbus	10
Analyse testbusbezoekers Tussendijken.....	11
Testresultaten	13
Resultaten testbus Afrikaanderwijk.....	15
Totaal aantal bezoekers	15
Achtergrondkarakteristieken voor de bezoekers zonder afspraak	16
Leeftijd en geslacht	16
Herkomst bezoekers testbus	16
Analyse testbusbezoekers Afrikaanderwijk	17
Testresultaten	19
Achtergrondkarakteristieken voor de bezoekers met een afspraak	21
Validatie Roche antigeentesten	23
Resultaten Gedragsonderzoek Tussendijken en Afrikaanderwijk	24
Achtergrondkenmerken van deelnemers	25
Opmerking: BoTu = Tussendijken en AfW = Afrikaanderwijk	25
Evaluatie Testbusinitiatief.....	25
Opmerking: BoTu = Tussendijken en AfW = Afrikaanderwijk	26
Testervaring en factoren die testgedrag mogelijk kunnen beïnvloeden	26
Opmerking: BoTu = Tussendijken en AfW = Afrikaanderwijk	28
Evaluatie van de isolatiemaatregelen (IM) en factoren die de uitvoer van de IM mogelijk kunnen beïnvloeden	29
Conclusies en aanbevelingen	33
Conclusies	33
Aanbevelingen	36

Lijst met tabellen en figuren

Tabel 1: Leeftijdsverdeling bezoekers testbus Tussendijken.....	10
Tabel 2: Herkomst bezoekers testbus Tussendijken en percentage geteste bewoners voor de verschillende wijken in Delfshaven.....	10
Tabel 3: Aantal inwoners van Tussendijken (onderverdeeld naar leeftijdsgroep en cluster) dat zich in de testbus heeft laten testen.....	12
Tabel 4: PCR-positieve testuitslagen testbus Tussendijken.....	13
Tabel 5: Aantal en percentage positief geteste bezoekers per leeftijdsgroep in de testbus in Tussendijken.....	14
Tabel 6: Leeftijdsverdeling bezoekers zonder afspraak - testbus Afrikaanderwijk.....	16
Tabel 7: Herkomst bezoekers zonder afspraak in de testbus in Afrikaanderwijk vanuit stadsdeel Feijenoord.....	16
Tabel 8: Aantal inwoners van Afrikaanderwijk (onderverdeeld naar leeftijdsgroep en cluster) dat zich in de testbus heeft laten testen (zonder en met afspraak).....	19
Tabel 9: PCR-positieve testuitslagen bezoekers zonder afspraak – testbus Afrikaanderwijk.....	20
Tabel 10: Aantal en percentage positief geteste bezoekers per leeftijdsgroep onder bezoekers zonder afspraak in de testbus in Afrikaanderwijk.....	20
Tabel 11: Aantal en percentage positief geteste bezoekers per leeftijdsgroep onder bezoekers met afspraak in de testbus in Afrikaanderwijk.....	21
Tabel 12: Overzicht deelname vragenlijst Tussendijken.....	24
Tabel 13: overzicht deelname vragenlijst Afrikaanderwijk.....	24
Tabel 14: Achtergrondkenmerken van de deelnemers (n=392).....	25
Tabel 15 Evaluatie van de testbus.....	26
Tabel 16: (Determinanten van) test gedrag.....	28
Tabel 17: Mogelijke determinanten van isolatiemaatregelen (IM).....	31
Tabel 18: Vergelijking van de belangrijkste kwantitatieve resultaten tussen Tussendijken en Afrikaanderwijk.....	34
Figuur 1: Aantal bezoekers testbus Tussendijken (per dag).....	9
Figuur 2: Aantal bezoekers met en zonder afspraak - testbus Afrikaanderwijk (per dag).....	15

Achtergrond

Van dinsdag 24 november tot en met woensdag 23 december hebben GGD Rotterdam-Rijnmond en de Afdeling Virologie van het Erasmus Medisch Centrum een pilot met laagdrempelige COVID-19 screening in Rotterdam uitgevoerd. Deze pilot maakt uit van een groter project 'Risicogericht Grootschalig Testen' (RGT), dat op verzoek van het Ministerie van VWS wordt uitgevoerd. De pilot is bedoeld om kennis op te doen hoe, op basis van gesignaleerde risico's, op grotere schaal op COVID-19 getest kan worden en wat hiervoor nodig is qua planning, logistiek, personele inzet en communicatie.

Gekozen is voor twee wijken met enerzijds een aanhoudende hoge infectiedruk, op basis van riool-surveillancedata en gemelde patiënten, en anderzijds een laag gemiddeld inkomen en inwoners met uiteenlopende migratie-achtergronden. Op basis van deze criteria is voor Tussendijken (stadsdeel Delfshaven) en voor Afrikaanderwijk (stadsdeel Feijenoord) gekozen.

Tussendijken is een van de acht wijken in stadsdeel Delfshaven, dat daarnaast de wijken Bospolder, Delfshaven, Schiedam, Spangen, Mathenesse, Nieuwe Westen en Middelland omvat. Grote delen van de wijk Tussendijken zijn gebouwd tussen 1910 en 1930. In 2019 had Tussendijken 7.330 inwoners, verdeeld over 3.702 huishoudens. 17% hiervan is jonger dan 15 jaar, 71% van 15 tot 65 jaar en 12% 65 jaar of ouder. Daarnaast hebben veel inwoners een niet-westerse migratie-achtergrond (65%) of een westerse migratie-achtergrond (13%). 22% van de inwoners van Tussendijken hebben geen migratie-achtergrond. Het percentage huishoudens in Tussendijken met een laag huishoudinkomen is relatief hoog (72%).

Afrikaanderwijk is een van de negen wijken in stadsdeel Feijenoord. Andere wijken in dit stadsdeel zijn Bloemhof, Feijenoord (wijk), Hillesluis, Katendrecht, Kop van Zuid, Kop van Zuid – Entrepot, Noordereiland en Vreewijk. Afrikaanderwijk is grotendeels rond 1900 gebouwd, als een van de eerste wijken voor havenarbeiders in Rotterdam-Zuid. In 2019 had Afrikaanderwijk 8.778 inwoners, verdeeld over 3.970 huishoudens. 19% van de inwoners is jonger dan 15 jaar, 69% van 15 tot 65 jaar en 12% 65 jaar of ouder. 80% van de inwoners heeft een niet-westerse migratie-achtergrond en 6% heeft een westerse migratie-achtergrond. 14% van de inwoners van Afrikaanderwijk hebben geen migratie-achtergrond. Het percentage huishoudens in Afrikaanderwijk met een laag huishoudinkomen is ook hoog (76%).

De twee testbussen hebben van 24 november tot en met 7 december 2020 op het Visserijplein in Tussendijken gestaan. Van 8 tot en met 23 december 2020 stonden deze testbussen vervolgens op het Afrikaanderplein in Afrikaanderwijk. In deze testbussen konden bewoners zich dagelijks, gratis en zonder afspraak, laten testen op COVID-19. Zowel bewoners met en zonder corona-gerelateerde klachten waren welkom.

Rapport COVID-19 testbussen Tussendijken en Afrikaanderwijk - Februari 2021

De doelen van het testbus-pilotproject waren de volgende:

1. Nagaan of het aanbieden van laagdrempelige COVID-testmogelijkheden in wijken met veel inwoners met een laag inkomen of een migratie-achtergrond de testbereidheid verhoogt en of hiermee extra (symptomatische en asymptomatische) COVID-patiënten gevonden worden.
2. Nagaan of het aanbieden van laagdrempelige COVID-testmogelijkheden effect heeft op de besmettingsgraad in de interventiewijken
3. Gedragsonderzoek: Het evalueren van het testbusinitiatief, en houding t.a.v. COVID-testen en isolatiemaatregelen onder bezoekers van de testbus
4. Validatie studie van antigeensneltesten onder (a)symptomatische bewoners (in samenwerking met Erasmus Medisch Centrum)
5. Verkennen welke operationele en communicatieve aanpak het meest effectief is bij het opzetten van laagdrempelige COVID-19 testvoorzieningen

Uitvoer van het pilotproject

Voor dit project is gebruik gemaakt van twee testbussen van het Landelijk Service Loket van GGD Nederland. Deze bussen beschikken over faciliteiten voor het noteren van de basisgegevens en het afnemen van een neus-swab. Naast de testbussen werd een mobiel laboratorium geplaatst waar het testmateriaal verder werd verwerkt. Een deel van het materiaal werd gebruikt voor de Roche antigeensneltest. De rest van het materiaal werd naar het Erasmus Medisch Centrum gestuurd voor PCR-analyse.

De PCR-uitslag was leidend bij het vaststellen van de uiteindelijke diagnose. Wanneer een bezoeker een positieve PCR-uitslag had, werd hij/zij opgebeld door een medewerker van het BCO-team en werd op de reguliere manier bron- en contactonderzoek uitgevoerd.

Het doel van de antigeentest-validatiestudie van het Erasmus Medisch Centrum was om na te gaan hoe de Roche antigeentest zou presteren onder een gemengd asymptomatische/symptomatische groep (sensitiviteit en specificiteit). In een eerder stadium was deze antigeentest al gevalideerd onder symptomatische bezoekers in een teststraat in Schiedam.

In de periode van dinsdag 24 november tot zondag 6 december waren de bussen 7 dagen in de week (ma – zo) beschikbaar van 11.00 tot 19.00 uur in Tussendijken. Vervolgens waren deze bussen 7 dagen in de week van 9.00 tot 17.00 uur beschikbaar in Afrikaanderwijk. Er was gekozen voor openstelling in het weekend om ook mensen die niet tijdens werkuren vrij konden nemen, de gelegenheid te bieden om de testbus te bezoeken. Omdat de opkomst in Tussendijken in de avonduren laag was, werd besloten om in Afrikaanderwijk de bussen alleen tijdens kantooruren geopend te houden. In Tussendijken werd alleen gebruik gemaakt van vrije inloop. In Afrikaanderwijk was het vanaf 17 december ook mogelijk via het coronatest-reserveringssysteem (online of telefonisch) een afspraak te maken in een van de twee testbussen. Er werd geen extra reclame gemaakt voor deze reserveringsmogelijkheid.

Bij de uitgang van de testbus werd aan bezoekers gevraagd of zij wilde deelnemen aan een korte evaluatie (10 minuten) met vragen over COVID-19-testen, de isolatiemaatregelen en over hun ervaringen met de testbus. Deelname aan deze interviews vond plaats op vrijwillige en anonieme basis.

Voor deze evaluatie werd een vragenlijst ontwikkeld, die was opgebouwd uit 4 onderdelen:

- 1) Achtergrondvariabelen (leeftijd, geslacht, etniciteit, grootte huishouden, coronaklachten (ja/nee), werkend (ja/nee))
- 2) Evaluatie van de testbus (attitude t.a.v. testbusinitiatief, redenen om van de testbus gebruik te maken)
- 3) Evaluatie van testgedrag (testervaring, testreden, attitude t.a.v. testen, testintentie, testlocatievoorkeur, onderbouwing testlocatievoorkeur)
- 4) Evaluatie isolatiemaatregelen (kennis (eigen ingeschatte kennis & werkelijke kennis), vaardigheden, knelpunten, intentie, informatiebronnen)

In de meeste gevallen waren de antwoordopties voorgeprogrammeerd. Echter, bij alle vragen van de onderdelen 2 tot 4 was het mogelijk om een toelichting of een overige antwoordoptie in te vullen.

Rapport COVID-19 testbussen Tussendijken en Afrikaanderwijk - Februari 2021

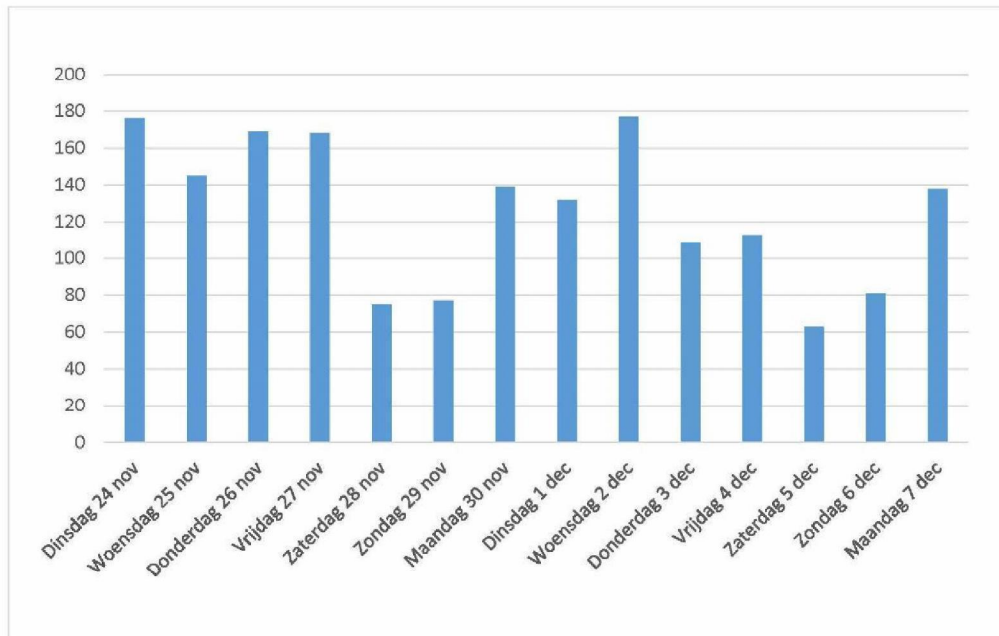
In samenspraak met de afdeling communicatie van de GGD, werden huisartsen, wijkorganisaties en sociale media ingezet om bewoners te informeren over de testmogelijkheid. Ook werden er folders gedrukt die in de buurt verspreid zijn.

Resultaten testbus Tussendijken

Aantal bezoekers

De testbussen hebben 14 dagen (werkdagen en weekenddagen) op het Visserijplein gestaan: van 24 november tot en met 7 december 2020 hebben 1762 mensen de testbus bezocht. Dat zijn gemiddeld 126 mensen per dag. Het aantal bezoekers per dag is zichtbaar in onderstaande figuur 1.

Figuur 1: Aantal bezoekers testbus Tussendijken (per dag)

Het aantal bezoekers lag flink hoger tijdens werkdagen dan tijdens weekenddagen.

De meeste bezoekers bleken voor 18.00 uur te komen. Maar 114 van de 1762 bezoekers (6%) bezocht de testbus na 18.00 uur.

Leeftijd en geslacht van de bezoekers

De gemiddelde leeftijd van de bezoekers was 48 jaar. In Tabel 1 is de leeftijdsverdeling van de bezoekers te zien. Van de 1762 bezoekers waren er 933 (53%) man en 821 bezoekers (47%) waren vrouw. Voor 4 bezoekers was het geslacht niet correct ingevuld.

Rapport COVID-19 testbussen Tussendijken en Afrikaanderwijk - Februari 2021

Tabel 1: Leeftijdsverdeling bezoekers testbus Tussendijken

Leeftijdsgroep	Aantal bezoekers	Percentage van totaal aantal bezoekers (%)
0-10 jaar	17	1
11-20 jaar	150	9
21-30 jaar	172	10
31-40 jaar	257	15
41-50 jaar	261	15
51-60 jaar	355	20
61-70 jaar	329	19
71-80 jaar	182	10
81-90 jaar	37	2
91-100 jaar	2	0
Totaal	1762	100

Herkomst bezoekers testbus

De herkomst van de bezoekers van de testbus is geanalyseerd op basis van hun postcode.

Een derde van de bezoekers was afkomstig uit Bospolder-Tussendijken. Nog eens 41,2% van de bezoekers was afkomstig uit andere wijken in het stadsdeel Delfshaven. In totaal kwam 74,5% van de bezoekers uit stadsdeel Delfshaven.

Het aantal bezoekers afkomstig uit de verschillende wijken in Delfshaven is te zien in Tabel 2. Tevens toont deze tabel het percentage wijkbewoners dat zich in deze twee weken heeft laten testen in de testbus.

Gemiddeld heeft 1,7% van de bevolking in Delfshaven zich laten testen. Dit percentage is het hoogste voor Tussendijken (4,9%) en het laagste voor Middelland (0,7%)

Tabel 2: Herkomst bezoekers testbus Tussendijken en percentage geteste bewoners voor de verschillende wijken in Delfshaven

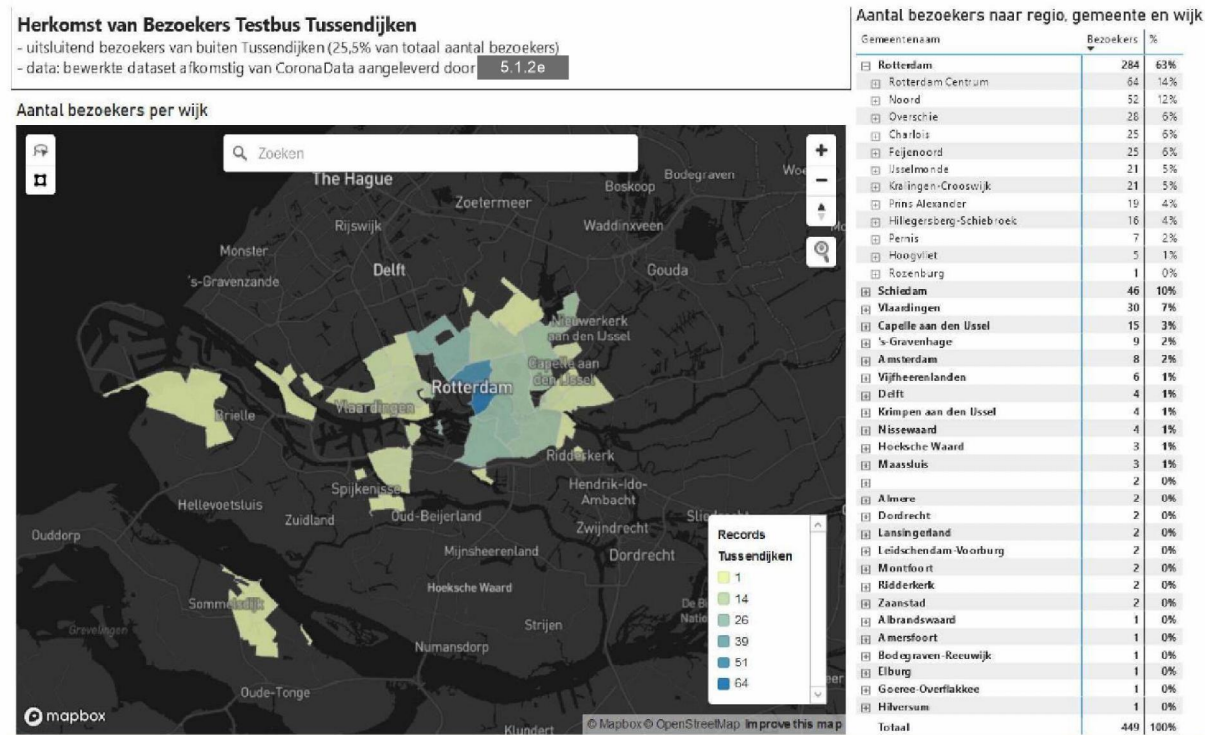
Wijk	Aantal inwoners ¹	Aantal testbusbezoekers uit deze wijk	Percentage van het totaal aantal bezoekers (%)	Percentage bewoners dat zich heeft laten testen in testbus (%)
Bospolder	7.122	229	13,0	3,2
Tussendijken	7.330	358	20,3	4,9
Spangen	10.183	209	11,9	2,1
Nieuwe Westen	19.523	227	12,9	1,2
Delfshaven	7.028	84	4,8	1,2
Schiemon	5.336	67	3,8	1,3
Middelland	11.977	73	4,1	0,7
Oud- en Nieuw-Mathenesse	7.695	66	3,7	0,9
Totaal Delfshaven	76.194	1313	74,5	1,7

¹ Wijkprofiel, 2019

De herkomst van de 449 overige bezoekers is zichtbaar in onderstaande Kaart 1.

Rapport COVID-19 testbussen Tussendijken en Afrikaanderwijk - Februari 2021

Kaart 1: Herkomst bezoekers testbus Tussendijken van buiten stadsdeel Delfshaven

Analyse testbusbezoekers Tussendijken

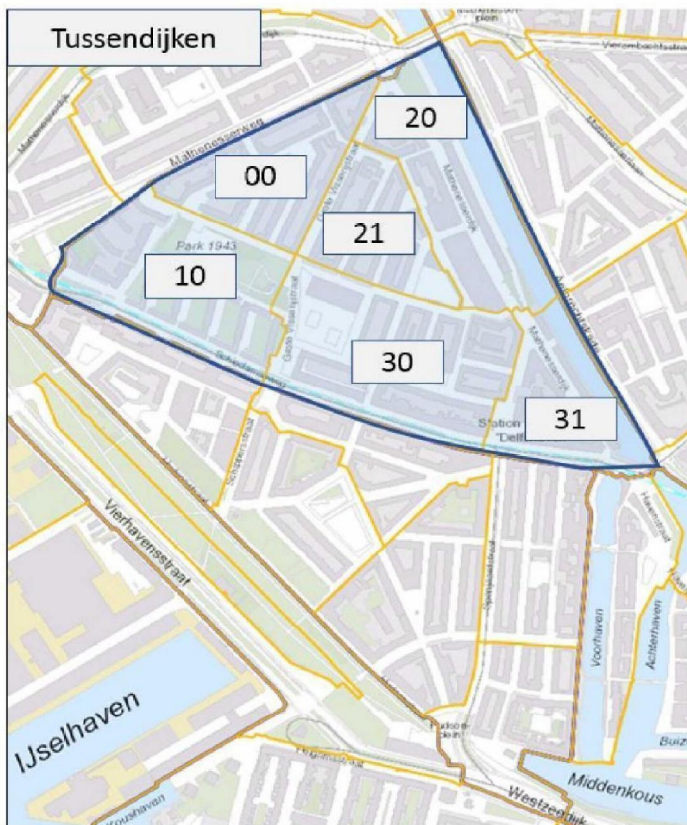
Voor de 358 bezoekers uit Tussendijken (de buurt waar de testbussen geplaatst waren) is nog een extra analyse uitgevoerd. Dit om na te gaan of bezoekers vaker uit bepaalde leeftijdsgroepen en straten (dichtbij/verder weg van de testbus) kwamen.

Hiertoe werd deze wijk in 6 clusters verdeeld (zie kaart 2), waarvan de bevolkingscijfers (onderverdeeld naar 3 leeftijdsgroepen: 0-14 jaar, 15-64 jaar, 65+ jaar) bekend waren.

Vervolgens werd op basis van de postcode nagegaan hoeveel bezoekers, per leeftijdsgroep, uit elk van deze 6 clusters afkomstig waren.

Kaart 2: Clusterindeling Tussendijken

Rapport COVID-19 testbussen Tussendijken en Afrikaanderwijk - Februari 2021

De testbus stond op de grens van cluster 10 en cluster 30. In Tabel 3 is zichtbaar dat het percentage inwoners van deze twee clusters dat zich heeft laten testen relatief hoog was (6,3% in cluster 10 en 5,1% in cluster 30). Ook in het nabijgelegen cluster 21 was het testpercentage relatief hoog (5,6%). Daarentegen was het testpercentage in de verderaf gelegen clusters 00, 20 en 31 lager (4,9%, 3,8% en 2,4%). Wat hierbij ook mee kan spelen is dat in cluster 31 het verpleeg- en verzorgingshuis 'De Schans' is gesitueerd. Bewoners van deze locatie zullen zich bij voorkeur binnen het huis op COVID-19 laten testen.

Tevens wordt uit Tabel 3 duidelijk dat in alle clusters het aantal bezoekers toenam met de leeftijd: maar een klein percentage (0,7%) van de wijkbewoners van 0-14 jaar hebben zich laten testen. Dit percentage is significant hoger (5,1%; $p = .00$) bij de wijkbewoners van 15 tot en met 64 jaar en het hoogst (9,8%; $p = .00$) bij de wijkbewoners vanaf 65 jaar.

Tabel 3: Aantal inwoners van Tussendijken (onderverdeeld naar leeftijdsgroep en cluster) dat zich in de testbus heeft laten testen

Rapport COVID-19 testbussen Tussendijken en Afrikaanderwijk - Februari 2021

Cluster	Leeftijdsgroep	Aantal inwoners	Aantal bezoekers testbus Tussendijken	Percentage getest
00	01. 0-14 Jaar	286	2	0,7%
	02. 15-64 Jaar	1298	70	5,4%
	03. 65 +	169	14	8,3%
	Totaal	1753	86	4,9%
10	01. 0-14 Jaar	170	0	0,0%
	02. 15-64 Jaar	647	37	5,7%
	03. 65 +	206	27	13,1%
	Totaal	1023	64	6,3%
20	01. 0-14 Jaar	221	2	0,9%
	02. 15-64 Jaar	890	37	4,2%
	03. 65 +	57	5	8,8%
	Totaal	1168	44	3,8%
21	01. 0-14 Jaar	198	2	1,0%
	02. 15-64 Jaar	731	46	6,3%
	03. 65 +	96	9	9,4%
	Totaal	1025	57	5,6%
30	01. 0-14 Jaar	353	3	0,8%
	02. 15-64 Jaar	1290	68	5,3%
	03. 65 +	199	23	11,6%
	Totaal	1842	94	5,1%
31	01. 0-14 Jaar	31	0	0,0%
	02. 15-64 Jaar	362	6	1,7%
	03. 65 +	158	7	4,4%
	Totaal	551	13	2,4%
Alle clusters tezamen	01. 0-14 Jaar	1259	9	0,7%
	02. 15-64 Jaar	5218	264	5,1%
	03. 65 +	885	85	9,6%
	Totaal	7362	358	4,9%

Testresultaten

Alle neus-swabs werden naar het Erasmus Medisch Centrum gestuurd voor PCR-analyse. Hieruit bleek dat 134 van de 1762 geteste bezoekers (7,6%) geïnfecteerd waren met COVID-19. De kenmerken van deze 134 positief geteste bewoners staan in Tabel 4. 78% van hen bleek COVID-gerelateerde klachten te hebben, terwijl 16% asymptomatisch was. 27 COVID-positieve bezoekers (20%) waren tussen de 51 en 60 jaar, 22 waren tussen de 11 en 20 jaar (16%) en eveneens 22 waren tussen de 31 en 40 jaar (16%).

Het percentage positief geteste personen per leeftijdsgroep is zichtbaar in Tabel 5. Hieruit blijkt dat in de jongste leeftijdsgroepen (0-10 jaar, 11-20 jaar en 21-30 jaar) de percentages positief geteste personen het hoogst waren (respectievelijk 11,8%, 14,7% en 12,2%). Het percentage positief geteste personen neemt geleidelijk af in de hogere leeftijdsgroepen.

Tabel 4: PCR-positieve testuitslagen testbus Tussendijken

Rapport COVID-19 testbussen Tussendijken en Afrikaanderwijk - Februari 2021

Factor		Aantal (N=134)	Percentage (%)
Klachten	COVID-gerelateerde klachten	105	78
	Geen COVID-gerelateerde klachten	22	16
	Hertesters ¹	7	5
Leeftijdsgroep	0-10 jaar	2	1
	11-20 jaar	22	16
	21-30 jaar	21	16
	31-40 jaar	22	16
	41-50 jaar	17	13
	51-60 jaar	27	20
	61-70 jaar	13	10
	71-80 jaar	9	7
	Onbekend	1	1
Geslacht	Man	64	48
	Vrouw	69	51
	Onbekend	1	1

¹ Testbusbezoekers, die eerder al positief testten op COVID-19 en die nu wilden checken of zij nog PCR-positief waren.

Tabel 5: Aantal en percentage positief geteste bezoekers per leeftijdsgroep in de testbus in Tussendijken

Leeftijdsgroep	Aantal bezoekers	Aantal positief geteste bezoekers	Percentage positief per leeftijdsgroep (%)
0-10 jaar	17	2	11,8
11-20 jaar	150	22	14,7
21-30 jaar	172	21	12,2
31-40 jaar	257	22	8,6
41-50 jaar	261	17	6,5
51-60 jaar	355	28	7,9
61-70 jaar	329	13	4,0
71-80 jaar	182	9	4,9
81-90 jaar	37	1	2,7
91-100 jaar	2	0	0
Totaal	1762	134	7,6

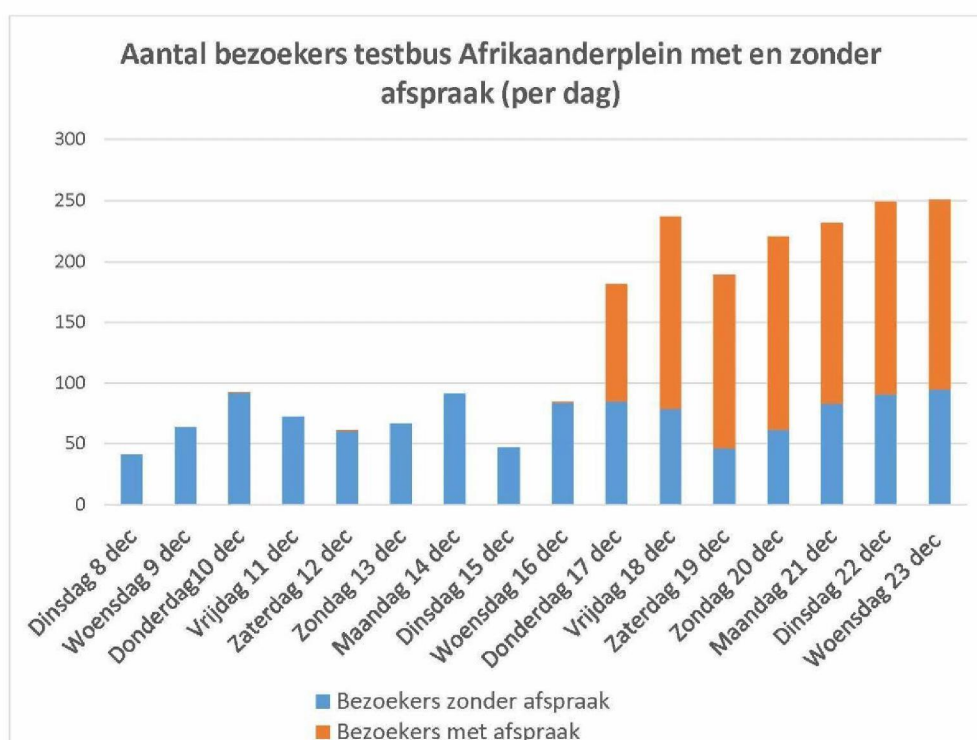
Resultaten testbus Afrikaanderwijk

Totaal aantal bezoekers

De testbussen hebben 16 dagen (werkdagen en weekenddagen) op het Afrikaanderplein gestaan: van 8 tot en met 23 december 2020 hebben 2184 mensen de testbussen bezocht. Dat zijn gemiddeld 137 personen per dag. Vanaf 17 december fungeerde een van de testbussen op het Afrikaanderplein ook als testlocatie voor mensen die telefonisch of via internet een COVID-19-test hadden aangevraagd.

In totaal zijn 1162 personen zonder afspraak en 1022 personen met een afspraak getest in de testbussen. In onderstaande figuur 2 is het aantal personen uit de twee groepen per testdag zichtbaar.

Figuur 2: Aantal bezoekers met en zonder afspraak - testbus Afrikaanderwijk (per dag)

Het aantal bezoekers verschilde niet veel tussen werkdagen en weekenddagen. Omdat de opkomst in Tussendijken in de avonden laag was, werd besloten om in Afrikaanderwijk de bussen alleen tijdens kantooruren geopend te houden.

Het testbusproject was in eerste instantie bedoeld als laagdrempelige COVID-19 screening (zonder afspraak en met/zonder klachten) voor buurtbewoners. Hierom maken wij in de onderstaande analyses een onderscheid tussen bezoekers met en zonder afspraak en focussen wij met name op de groep die zich zonder afspraak heeft laten testen.

Achtergrondkarakteristieken voor de bezoekers zonder afspraak

Leeftijd en geslacht

De gemiddelde leeftijd van de 1162 bezoekers, die de testbus zonder afspraak bezochten, was 47 jaar. In Tabel 6 is de leeftijdsverdeling van de bezoekers te zien. Van de 1162 bezoekers was 591 (51%) man en 566 (49%) vrouw.

Tabel 6: Leeftijdsverdeling bezoekers zonder afspraak - testbus Afrikaanderwijk

Leeftijdsgroep	Aantal bezoekers	Percentage van totaal aantal bezoekers (%)
0-10 jaar	21	2
11-20 jaar	102	9
21-30 jaar	130	11
31-40 jaar	173	15
41-50 jaar	183	16
51-60 jaar	228	20
61-70 jaar	181	16
71-80 jaar	110	9
81-90 jaar	27	2
91-100 jaar	0	0
Onbekend	7	1
Totaal	1162	100

Herkomst bezoekers testbus

De herkomst van de bezoekers van de testbus is geanalyseerd op basis van hun postcode. 275 bezoekers (23,6%) was afkomstig uit de Afrikaanderwijk. Nog eens 445 bezoekers (38,3%) was afkomstig uit andere wijken in het stadsdeel Feijenoord. In totaal kwamen 720 bezoekers (62%) uit stadsdeel Feijenoord. Het aantal bezoekers afkomstig uit de verschillende wijken in Feijenoord is te zien in Tabel 7.

Op Kaart 3 is te zien waar de overige 442 bezoekers van buiten stadsdeel Feijenoord van afkomstig waren.

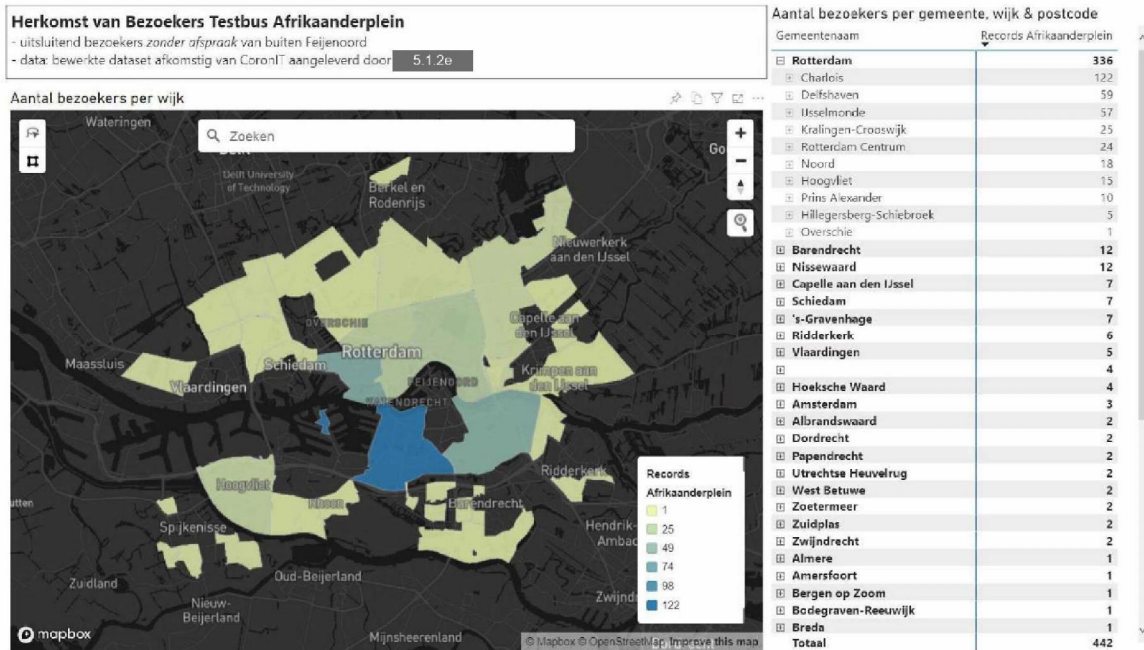
Tabel 7: Herkomst bezoekers zonder afspraak in de testbus in Afrikaanderwijk vanuit stadsdeel Feijenoord

Wijk	Aantal inwoners ¹	Aantal testbusbezoekers uit deze wijk	Percentage van het totaal aantal bezoekers (%)
Afrikaanderwijk	8.778	275	23,6
Bloemhof	14.113	119	10,2
Katendrecht	4.869	77	6,6
Hillesluis	11.882	72	6,2
Vreewijk	14.273	71	6,1
Kop van Zuid	7.998	53	4,6
Entrepot			
Feijenoord (wijk)	7.525	38	3,3
Noordereiland	3.347	9	0,8
Kop van Zuid	2.746	6	0,5
Totaal Feijenoord	75.531	720	62,0

¹ Wijkprofiel, 2019

Rapport COVID-19 testbussen Tussendijken en Afrikaanderwijk - Februari 2021

Kaart 3: Herkomst bezoekers zonder afspraak in de testbus in Afrikaanderwijk van buiten stadsdeel Feijenoord

Analyse testbusbezoekers Afrikaanderwijk

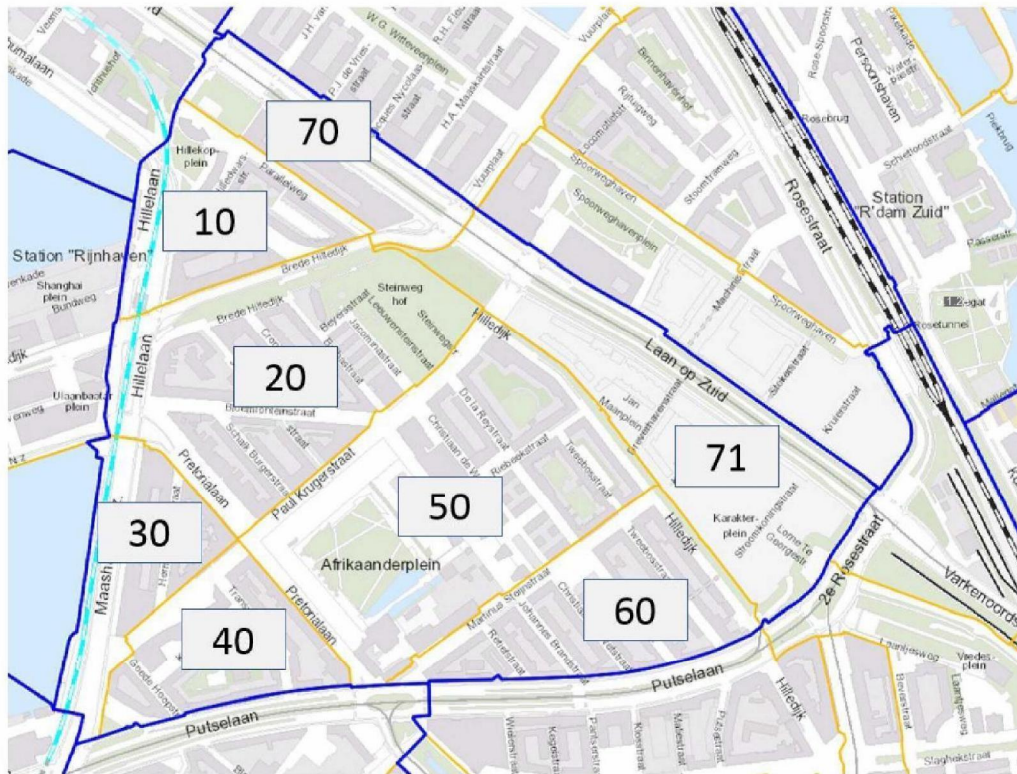
Voor de 315 bezoekers uit Afrikaanderwijk (275 zonder afspraak en 40 met afspraak) is nog een extra analyse uitgevoerd om na te gaan of bezoekers vaker uit bepaalde leeftijdsgroepen en straten (dichtbij/verder weg van de testbus) kwamen. Hiertoe werd deze wijk in 8 clusters verdeeld (zie kaart 4), waarvan de bevolkingscijfers (onderverdeeld naar 3 leeftijdsgroepen: 0-14 jaar, 15-64 jaar, 65+ jaar) bekend waren. Vervolgens werd op basis van de postcode nagegaan hoeveel bezoekers, per leeftijdsgroep, uit elk van deze 8 clusters afkomstig waren.

De resultaten zijn zichtbaar in Tabel 8. De testbussen stonden middenin cluster 50. Dit is ook het cluster waar het hoogste percentage inwoners (6,4%) de testbussen heeft bezocht. In de omringende clusters (20, 30, 40 en 60) lag het percentage inwoners dat zich heeft laten testen tussen de 3% en 4% (respectievelijk: 3,1%, 3,5%, 3,0% en 3,2%). Ook in het verder gelegen cluster 70 was het testpercentage relatief hoog (4,0%). In cluster 10, dat ook relatief ver van de testbus ligt, was het testpercentage laag (1,6%). Gemiddeld heeft 3,8% van de inwoners van Afrikaanderwijk zicht in de testbussen op COVID-19 laten testen.

Kijkend naar de leeftjidsverdeling, is ook in Afrikaanderwijk duidelijk dat de minste bezoekers vallen in de categorie 0 tot 15 jaar (0,7%). Onder inwoners van 15 tot 65 jaar is het testpercentage al hoger (3,9%), terwijl het onder inwoners van 65 jaar en ouder het hoogst is (3,8%).

Rapport COVID-19 testbussen Tussendijken en Afrikaanderwijk - Februari 2021

Kaart 4: Clusterindeling Afrikaanderwijk

Rapport COVID-19 testbussen Tussendijken en Afrikaanderwijk - Februari 2021

Tabel 8: Aantal inwoners van Afrikaanderwijk (onderverdeeld naar leeftijdsgroep en cluster) dat zich in de testbus heeft laten testen (zonder en met afspraak)

Cluster	Leeftijdsgroep	Aantal inwoners	Aantal inwoners zonder afspraak getest	Aantal inwoners met afspraak getest	Percentage inwoners getest
10	01. 0 -14 Jaar	159	1	0	0,6%
	02. 15-64 Jaar	733	11	4	2,0%
	03. 65 +	151	1	0	0,7%
	Totaal	1043	13	4	1,6%
20	01. 0 -14 Jaar	338	1	0	0,3%
	02. 15-64 Jaar	1203	34	3	3,1%
	03. 65 +	97	13	0	13,4%
	Totaal	1638	48	3	3,1%
30	01. 0 -14 Jaar	108	0	0	0,0%
	02. 15-64 Jaar	481	13	5	3,7%
	03. 65 +	101	6	0	5,9%
	Totaal	690	19	5	3,5%
40	01. 0 -14 Jaar	205	5	1	2,9%
	02. 15-64 Jaar	878	21	3	2,7%
	03. 65 +	177	7	1	4,5%
	Totaal	1260	33	5	3,0%
50	01. 0 -14 Jaar	231	0	0	0,0%
	02. 15-64 Jaar	1103	62	4	6,0%
	03. 65 +	313	38	1	12,5%
	Totaal	1647	100	5	6,4%
60	01. 0 -14 Jaar	225	1	0	0,4%
	02. 15-64 Jaar	965	27	5	3,3%
	03. 65 +	171	9	1	5,8%
	Totaal	1361	37	6	3,2%
70	01. 0 -14 Jaar	107	0	0	0,0%
	02. 15-64 Jaar	393	6	10	4,1%
	03. 65 +	76	7	0	9,2%
	Totaal	576	13	10	4,0%
71	01. 0 -14 Jaar	NB ¹	0	0	
	02. 15-64 Jaar	NB ¹	12	2	
	03. 65 +	NB	0	0	
	Totaal	NB			
Alle clusters tezamen	01. 0 -14 Jaar	1373	8	1	0,7%
	02. 15-64 Jaar	5756	186	36	3,9%
	03. 65 +	1086	81	3	7,7%
	Totaal	8215	275	40	3,8%

Note: NB=Niet bekend (dit vanwege recente nieuwbouw in dit cluster)

Testresultaten

Alle neus-swabs werden naar het Erasmus Medisch Centrum gestuurd voor PCR-analyse. Hieruit bleek dat 96 van de 1162 geteste bezoekers (8,3%) geïnfecteerd waren met COVID-19.

De kenmerken van deze 96 positief geteste bewoners staan in Tabel 9. 78% van hen bleek COVID-gerelateerde klachten te hebben, terwijl 18% asymptomatisch was.

Tabel 9: PCR-positieve testuitslagen bezoekers zonder afspraak – testbus Afrikaanderwijk

Factor		Aantal (N=96)	Percentage (%)
Klachten	COVID-gerelateerde klachten	75	78
	Geen COVID-gerelateerde klachten	17	18
	Hertesters ¹	3	3
	Geen informatie	1	1
Leeftijdsgroep	0-10 jaar	3	3
	11-20 jaar	9	9
	21-30 jaar	10	10
	31-40 jaar	19	20
	41-50 jaar	21	22
	51-60 jaar	12	13
	61-70 jaar	13	14
	71-80 jaar	7	7
	81-90 jaar	1	1
Onbekend	1	1	
Geslacht	Man	50	52
	Vrouw	46	48

¹ Testbusbezoekers die eerder al positief testten op COVID-19 en die nu wilden checken of zij nog PCR-positief waren.

Het percentage positief geteste personen per leeftijdsgroep is zichtbaar in Tabel 10. Hieruit blijkt dat in de jongste leeftijdsgroep (0-10 jaar) en in de leeftijdsgroepen 31-40 jaar en 41-50 jaar) de percentages positief geteste personen het hoogst waren (respectievelijk 14,3%, 11,0% en 11,5%).

Tabel 10: Aantal en percentage positief geteste bezoekers per leeftijdsgroep onder bezoekers zonder afspraak in de testbus in Afrikaanderwijk

Leeftijdsgroep	Aantal bezoekers	Aantal positief geteste bezoekers	Percentage positief per leeftijdsgroep (%)
0-10 jaar	21	3	14,3
11-20 jaar	102	9	8,8
21-30 jaar	130	10	7,7
31-40 jaar	173	19	11,0
41-50 jaar	183	21	11,5
51-60 jaar	228	12	5,3
61-70 jaar	181	13	7,2
71-80 jaar	110	7	6,4
81-90 jaar	27	1	3,7
Onbekend	7	1	14,3
Totaal	1162	96	8,3

Achtergrondkarakteristieken voor de bezoekers met een afspraak

De bezoekers, die de testbus op het Afrikaanderplein met een afspraak bezochten, waren in het algemeen jonger dan de bezoekers die zonder afspraak langskwamen. De gemiddelde leeftijd in deze groep was 34 jaar, met 416 van de 1022 bezoekers (41%) tussen de 21 en 30 jaar.

In deze groep bezoekers waren 481 mannen (47%) en 540 vrouwen (53%).

Maar 254 bezoekers (24,9%) kwam uit stadsdeel Feijenoord. De overige 768 bezoekers (75,1%) kwamen uit andere Rotterdamse stadsdelen en van plaatsen buiten Rotterdam. Op Kaart 5 is te zien waar deze 768 bezoekers vandaan kwamen.

In de groep, die de testbus met afspraak bezocht, testten uiteindelijk 71 personen (6,9%) positief voor COVID-19; 67 van hen (94%) had klachten die pasten bij COVID-19, terwijl 4 van hen (6%) asymptomatisch was.

Het aantal positief geteste bezoekers per leeftijdsgroep, die de testbus met afspraak bezochten, is zichtbaar in Tabel 11.

Tabel 11: Aantal en percentage positief geteste bezoekers per leeftijdsgroep onder bezoekers met afspraak in de testbus in Afrikaanderwijk

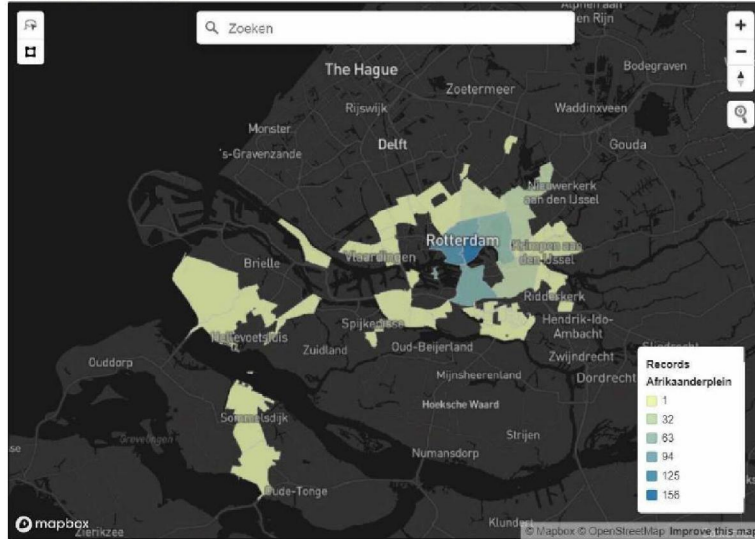
Leeftijdsgroep	Aantal bezoekers	Percentage van het totaal aantal bezoekers (%)	Aantal positief geteste bezoekers	Percentage positief per leeftijdsgroep (%)
0-10 jaar	3	0,3	0	0
11-20 jaar	105	10	10	9,5
21-30 jaar	416	41	23	5,5
31-40 jaar	211	21	13	6,2
41-50 jaar	119	12	10	8,4
51-60 jaar	94	9	8	8,5
61-70 jaar	53	5	5	9,4
71-80 jaar	17	2	2	11,8
81-90 jaar	2	0,2	0	0
Onbekend	2	0,2	0	0
Totaal	1022	100	71	6,9

Rapport COVID-19 testbussen Tussendijken en Afrikaanderwijk - Februari 2021

Kaart 5: Herkomst bezoekers met afspraak in de testbus in Afrikaanderwijk van buiten stadsdeel Feijenoord**Herkomst van Bezoekers Testbus Afrikaanderplein**

- uitsluitend bezoekers met afspraak van buiten Feijenoord
 - data: bewerkte dataset afkomstig van CoronIT aangeleverd door 5.1.2e

Aantal bezoekers per wijk

Aantal bezoekers per gemeente, wijk & postcode

Gemeentenaam	Records Afrikaanderplein
Rotterdam	588
Rotterdam Centrum	156
Delfshaven	119
Noord	83
Charlois	81
Kralingen-Grooswijk	66
Usselmonde	31
Prins Alexander	30
Hillegersberg-Schiebroek	14
Hoogvliet	4
Overschie	2
Pernis	1
Rozenburg	1
Barendrecht	42
	23
Capelle aan den IJssel	9
Krinsen aan den IJssel	9
's-Gravenhage	7
Vlaardingenveld	7
Albrandswaard	5
Hoeksche Waard	5
Nissewaard	5
Ridderkerk	5
Delft	4
Krinspenerwaard	4
Amsterdam	3
Almere	2
Diemen	2
Goeree-Overflakkee	2
Groningen	2
Lansingerland	2
Maastricht	2
Sliedrecht	2
Utrecht	2
Totaal	768

Validatie Roche antigeentesten

Naast de PCR-analyse in het Erasmus Medisch Centrum, werden alle samples tevens geanalyseerd middels de Roche sneltest. Wanneer de PCR- en RDT- testresultaten worden vergeleken, kan de sensitiviteit en specificiteit van de Roche sneltest worden berekend.

In totaal zijn RDT-testresultaten beschikbaar voor 1736 personen in de testbus in Tussendijken en 2129 personen in de testbus in Afrikaanderwijk. Uitgaande van de gecombineerde gegevens vanuit deze twee testbussen, blijkt de sensitiviteit van de Roche antigeen sneltest 88,0% (95% CI: 83,8-91,5%) en de specificiteit 99,1% (95% CI: 98,7-99,3%). Bij de asymptomatische COVID-19 positieve bezoekers blijkt de sensitiviteit wat lager te zijn: 80,9% (95% CI: 66,7-90,9%).

Resultaten Gedragsonderzoek Tussendijken en Afrikaanderwijk

Gedurende de twee weken dat de testbussen in Tussendijken hebben gestaan, zijn in totaal 392 vragenlijsten afgenomen. In Tabel 12 is het aantal afgenomen vragenlijsten en het percentage deelnemers per testdag zichtbaar. In totaal hebben 392 testbusbezoekers in Tussendijken (22%) deelgenomen aan het vragenlijst-onderzoek.

Tabel 12: Overzicht deelname vragenlijst Tussendijken

Datum	Dag	Aantal mensen getest	Aantal deelnemers vragenlijst	% deelname ¹
24/11/2020	Dinsdag	176	68	39
25/11/2020	Woensdag	145	50	34
326/11/2020	Donderdag	169	66	39
27/11/2020	Vrijdag	168	16	10
28/11/2020	Zaterdag	75	46	61
329/11/2020	Zondag	77	20	26
30/11/2020	Maandag	139	27	19
01/12/2020	Dinsdag	132	15	11
02/12/2020	Woensdag	177	5	3
03/12/2020	Donderdag	109	11	10
04/12/2020	Vrijdag	113	4	4
05/12/2020	Zaterdag	63	10	16
06/12/2020	Zondag	81	4	5
07/12/2020	Maandag	138	46	33
Datum onbekend			4	
Totaal		1762	392	22

¹ Percentages zijn afgerond

Tijdens de testperiode in de Afrikaanderwijk zijn in totaal 195 vragenlijsten (bij 9% van het totaal aantal bezoekers) afgenomen. Het percentage afgenomen vragenlijsten lag hier lager, omdat niet op alle dagen even actief is geënquêteerd of er is niet geënquêteerd. De percentages zijn dus niet representatief voor bereidwilligheid om mee te doen aan onderzoek. In Tabel 13 is het aantal afgenomen interviews en het deelnamepercentage per dag te zien. Niet alle vragen zijn door iedereen beantwoord, maar het aantal 'missings' (niet ingevulde vragen) is beperkt. De percentages in de tabellen tellen niet altijd op tot 100%, dit is het geval bij meerkeuzevragen.

Tabel 13: overzicht deelname vragenlijst Afrikaanderwijk

Datum	Dag	Aantal mensen getest	Aantal deelnemers vragenlijst ¹	% deelname
08/12/2020	Dinsdag	41	...	...
09/12/2020	Woensdag	64	5	8
10/12/2020	Donderdag	93	20	22
11/12/2020	Vrijdag	73	12	16
12/12/2020	Zaterdag	62	11	18
13/12/2020	Zondag	67	10	15
14/12/2020	Maandag	92	15	16
15/12/2020	Dinsdag	47	1	2
16/12/2020	Woensdag	85	6	7
17/12/2020 ¹	Donderdag	181	10	6
18/12/2020	Vrijdag	237	22	9
19/12/2020	Zaterdag	189	36	19
20/12/2020	Zondag	221	30	14
21/12/2020	Maandag	232	...	...
22/12/2020	Dinsdag	250	16	6
23/12/2020	Woensdag	250	1	1
Totaal		2184	195	9

¹Mixed walk-in & afspraak

Rapport COVID-19 testbussen Tussendijken en Afrikaanderwijk - Februari 2021

Achtergrondkenmerken van deelnemers

Over de totale groep deelnemers ($N = 575$, 12 missing) varieerde de leeftijd tussen de 10 en de 99 jaar, met een gemiddelde leeftijd van 47,6 ($SD = 18,2$) en een mediaan van 49. Er hebben evenveel mannen (48,4%) als vrouwen (51,6%) deelgenomen en het aantal deelnemers met een Nederlandse achtergrond was het hoogst (41%) ten opzichte van deelnemers met een Turkse (16%), Surinaamse (11,1%), Marokkaanse (10,8%), Kaapverdiaanse (5,5%), Antilliaanse (2,1%) of overige (13,6%) achtergrond. Het aantal huisgenoten varieerde tussen de 0 en de 12 ($M = 2,35$; $SD = 1,65$; mediaan = 2,0). Over de totale groep deelnemers waren er iets meer mensen zonder klachten (54,3%) dan met klachten (45,7%). Deelnemers Afrikaanderwijk waren significant jonger, vaker vrouw, vaker Nederlands en hadden vaker corona-gerelateerde klachten dan de deelnemers uit Tussendijken (zie Tabel 14). Deze verschillen worden vermoedelijk deels verklaard door bezoekers-op-afpraak in Afrikaanderwijk. De resultaten met betrekking tot de vragen over werk zijn buiten beschouwing gelaten omdat deze vragen verkeerd zijn ingevuld en daardoor onbetrouwbaar.

Tabel 14: Achtergrondkenmerken van de deelnemers ($n=392$)

Variabele	N		M		Mediaan		Range		%		t	χ^2	P
	BoTu	AfW	BoTu	AfW	BoTu	AfW	BoTu	AfW	BoTu	AfW			
Leeftijd	384	191	49,2	44,3	51,5	44	11 - 87	10 - 99			3.1		.002
	Miss	8	4										
Geslacht	Man	197	81						50,3	42,4		4.2	.04
	Vrouw	186	110						47,4	57,6			
	Miss	9	4										
Etniciteit	NL	143	96						36,8	49,5		25.8	.00
	Turks	67	26						17,2	13,4			
	Sur	51	14						13,1	7,2			
	Marok	48	15						12,3	7,7			
	Kaapv	29	3						7,5	1,5			
	Antil	7	5						1,8	2,6			
	Overig	44	35						11,3	18			
	Miss	3	1										
Huis- genoten		376	192	2,32	2,42	2,0	2,0	0 - 8	0 - 12			-,7	.5
	Miss	16	12										
Corona- klachten	Nee	224	93						57,1	47,9		4.71	.03
	Ja	166	101						42,3	52,1			
	Miss	2	1										

Opmerking: BoTu = Tussendijken en AfW = Afrikaanderwijk

Evaluatie Testbusinitiatief

De attitude t.a.v. de testbus werd met 3 vragen gemeten met scores 1 tot 5 ($\alpha = 0.67$). Deelnemers werd gevraagd in welke mate ze het testbusinitiatief een goed idee, belangrijk en prettig vonden. Hoe hoger de score, hoe positiever de evaluatie.

De gemiddelde attitude t.a.v. het testbusinitiatief was een 4,3 (zie Tabel 15). Dit geeft aan dat gemiddeld genomen de deelnemers de testbus een goed, belangrijk en prettig initiatief vonden. In totaal gaf 92% aan het een (erg) goed idee te vinden. Deelnemers in Tussendijken waren significant positiever over de testbus ($M = 4,4$; $SD = 0.46$) dan deelnemers in Afrikaanderwijk ($M = 4,3$; $SD = 0.44$). De meeste deelnemers ($N = 578$, 9 missings) gaven aan dat ze van de testbus wisten via

Rapport COVID-19 testbussen Tussendijken en Afrikaanderwijk - Februari 2021

buurtgenoten/mond-op-mond reclame (25,6%), gevolgd door er toevallig langs lopen (23,5%), via sociale media (19,2%), huisgenoten/familie (15,2%), lokale welzijnsorganisaties (4,5%) of via overige kanalen (21,3%) zoals bijvoorbeeld de huisarts, school van de kinderen of folders/flyers. In Tussendijken waren deelnemers vooral van de testbus op de hoogte via mond-op-mond reclame (29,2%) en door er toevallig langs te lopen (26,7%). In Afrikaanderwijk waren de meeste deelnemers op de hoogte via overige kanalen (37,8%). Deze verschillen tussen Tussendijken en Afrikaanderwijk hebben voornamelijk te maken met de aanvullende op-afpraak mogelijkheid in Afrikaanderwijk (37,7% binnen de categorie overige).

Tabel 15 Evaluatie van de testbus

Variabele	N		M (SD)			%		t	X ²	P
	BoTu	AfW	BoTu	AfW	Tot	BoTu	AfW			
Attitude t.a.v. testbus ¹ (1-5)	379	190	4,4 (.46)	4,3 (.44)	4,3 (.46)			3,2		.002
missing	13	5								
Hoe wist u van de testbus?	390	188								
Via burens/buurtgenoten/mond-op-mond reclame	114	34				29,2	18,1		8.27	.004
Zag de bus staan/liep er toevallig langs	104	32				26,7	17		6.56	.01
Social media	75	36				19,2	19,1		0.001	.98
Via huisgenoten/familie	66	22				16,9	11,7		2.68	.10
Lokale welzijnsorganisaties	15	11				3,8	5,9		1.19	.28
Overige:	52	71				13,3	37,8		45.2	.00
Huisarts	16	3				30,8	4,3			
School	8	6				15,4	8,7			
Folder/Flyer	8	11				15,4	15,9			
GGD	4	7				7,7	10,1			
Moskee	3	1				5,8	1,4			
Op afspraak	0	26				0	37,7			
Overig	13	15				25	21,7			
Missing	2	7								

Opmerking: BoTu = Tussendijken en AfW = Afrikaanderwijk

Testervaring en factoren die testgedrag mogelijk kunnen beïnvloeden

Over de gehele groep deelnemers (N = 576, 11 missings) gaf 66,8% aan dat dit de eerste keer was dat ze zich hebben laten testen. Het gemiddeld aantal keren testen onder hen die zich al vaker hadden laten testen was 1,76 (SD = 0.97; mediaan 2,00, range 0 – 7). We kunnen hierbij niet met zekerheid zeggen of dit aantal is ingevuld inclusief of exclusief de huidige test is. De meeste deelnemers gaven 'gewoon voor de zekerheid' aan als reden om zich te laten testen (46,3%), gevolgd door het hebben van corona-gerelateerde klachten (38,2%), contact met iemand die corona heeft (13,4%), een huisgenoot met corona (3%) of overige redenen (12,4%). Het merendeel van de deelnemers gaf aan van plan te zijn zich nog eens te laten testen (81,5%), gevolgd door misschien (13,8%) en niet van plan zijn zich nog eens te laten testen (4,7%). Hierbij had het merendeel de voorkeur voor de testbus (84,8%), gevolgd door geen voorkeur (12,5%) en de test-sstraat (2,7%). Deze voorkeur werd

Rapport COVID-19 testbussen Tussendijken en Afrikaanderwijk - Februari 2021

voornamelijk onderbouwd door reisafstand (70,8%) en geen afspraak nodig hebben (45,9%) voor de testbus. Voorkeur voor de teststraat was dat je niet buiten in de kou hoefde te staan maar in je auto kon blijven zitten.

Voor deelnemers in Tussendijken was het significant vaker de eerste keer dat ze zich lieten testen (68% versus 60%). Deelnemers in Afrikaanderwijk hadden zich significant vaker al eens eerder laten testen ($M = 2,0$; $SD = 1,15$) dan deelnemers in Tussendijken ($M = 1,6$; $SD = 0,82$). Tussendijken deelnemers gaven significant vaker als reden voor testen 'voor de zekerheid' (51,8% versus 35,6%), Afrikaanderwijk deelnemers gaven significant vaker als reden 'ik had klachten' (49% versus 32,6%). Tussendijken deelnemers gaven significant vaker de voorkeur voor de testbus (88,5% versus 77,1%), deelnemers in Afrikaanderwijk hadden vaker geen voorkeur (16,8% versus 10,4%). Voorkeur voor testlocatie was bij Tussendijken deelnemers significant vaker de reisafstand (74,1% versus 63,9%) en het niet hoeven maken van een afspraak (49,7% versus 37,9%). Deze verschillen laten zich vermoedelijk grotendeels verklaren door de op-afspraak mogelijkheid bij Afrikaanderwijk. Zie tabel 16 voor een overzicht van alle resultaten m.b.t. testgedrag.

De attitude t.a.v. de coronatest werd met 4 vragen gemeten met scores 1 tot 5 ($\alpha = 0,62$). Deelnemers werd gevraagd in welke mate ze een coronatest een goed idee, belangrijk, prettig, of ongemakkelijk vonden. Voor Afrikaanderwijk kon de Attitude score niet berekend worden omdat het een onbetrouwbare schaal bleek te zijn ($\alpha = .35$). De meerderheid van de deelnemers in Tussendijken had een positieve attitude t.a.v. de corona-test (score 3,8 op een range van 1 – 5) waarbij 47% een (zeer) positieve houding had t.a.v. de test.

Rapport COVID-19 testbussen Tussendijken en Afrikaanderwijk - Februari 2021

Tabel 16: (Determinanten van) test gedrag

Variabele	N		M (SD)		Mediaan		Range		%		t	χ ²	P
	BoTu	AfW	BoTu	AfW	BoTu	AfW	BoTu	AfW	BoTu	AfW			
Eerste Keer testen	Ja	268	117						68,4	60		4.02	.05
	Nee	117	74						29,8	37,9			
	Missing	7	4										
Aantal keer testen		110	70	1,6 ¹ (0.82)	2,0 (1.15)	1	2	1-4			2.24		.03
Test reden	Voor de zekerheid	197	69						51,8	35,6		13.7	.00
	Ik had klachten	124	95						32,6	49,0		14.5	.00
	Contact met corona patiënt	44	33						11,6	17		3.26	.07
	Huisgenoot met corona	8	9						2,1	4,6		2.87	.09
	Anders ²	50	21						13,2	10,8		0.65	.42
	Missing	12	1										
Attitude tav corona- test (1-5)		371		3,82 (0.55)	...	3,75	...						
	Missing	21											
Intentie nogmaals testen	Ja	322	144						83,6	77		5.76	.06
	misschien	50	29						13	15,5			
	Nee	13	14						3,4	7,5			
	missing	6											
Locatie- voorkeur	Testbus	332	138						88,5	77,1		17.3	.00
	teststraat	4	11						1,1	6,1			
	Geen	39	30						10,4	16,8			
	voorkeur	17	16										
	Missing												
Toelichting locatie- voorkeur	Reisafstand	261	108						74,1	63,9		5.80	.02
	Geen afspraak nodig	175	64						49,7	37,9		6.45	.01
	Geen bekende tegenkomen	10	3						2,8	1,8		0.53	.47
	Overige ³	46	27						13,1	16		0.80	.37
	Missing	40	26										

Opmerking: BoTu = Tussendijken en AfW = Afrikaanderwijk

¹Er zijn indicaties dat de testbus in enkele gevallen bij het 'aantal keren eerder getest' is meegenomen. Het werkelijk aantal keren eerder getest ligt vermoedelijk dus wat lager.

²i.v.m. vakantie, voor de huisarts, voor school, het belangrijk vinden/verantwoordelijkheid nemen, buurt/omgeving is brandhaard, kom in contact met kwetsbare mensen, zelf kwetsbaar, kom beroepsmatig met veel mensen in contact, uit nieuwsgierigheid,

³Ik heb geen vervoer, afspraak maken lukte niet, het is sneller, toegankelijk & laagdrempelig

Rapport COVID-19 testbussen Tussendijken en Afrikaanderwijk - Februari 2021

Evaluatie van de isolatiemaatregelen (IM) en factoren die de uitvoer van de IM mogelijk kunnen beïnvloeden

Kennis

De meeste deelnemers (88,9%) gaven aan wel te weten wat ze moeten doen bij een positieve testuitslag (zie tabel 17). Deze zelf-ingeschatte kennis verschilde niet significant tussen deelnemers in Tussendijken en Afrikaanderwijk. Op de vraag wát ze dan moeten doen (de werkelijke kennis over de IM regels) zien we dat de meeste deelnemers 'thuis blijven' noemen (89,9%), gevolgd door 'Bij klachten: 10 dagen thuisblijven, bij 24u klachten vrij weer naar buiten' (43,1%). De werkelijke kennis laat hier en daar wel wat significante verschillen zien tussen deelnemers in Tussendijken en Afrikaanderwijk: Deelnemers in Afrikaanderwijk geven significant vaker aan dat huisgenoten ook (10 dagen) thuis moeten blijven (20,2%/14,6% versus. 9,7%/6,5%). Terwijl deelnemers uit Tussendijken significant vaker andere IM noemen (categorie anders: 18,9% versus 3,9%).

Deze verschillen suggereren dat deelnemers in Afrikaanderwijk beter op de hoogte waren van de IM, wat zou kunnen worden verklaard door het verschil in achtergrond tussen de deelnemers in beide wijken als ook de testen-op-afspraak optie. De meer specifieke maatregelen, zoals hoe lang je moet thuisblijven, hoe het met huisgenoten zit, en of je mensen thuis mag uitnodigen, werden in Tussendijken slechts door een minderheid genoemd (< 38%). De overige antwoorden die werden gegeven onder de optie 'overige' waren erg divers en lijken te suggereren dat mensen het niet precies uit hun hoofd weten.

Of de hoge zelf-ingeschatte kennis ook overeenkomt met daadwerkelijke kennis van de IM is lastig te zeggen, omdat er geen zicht is op hoe deze vragen zijn gesteld (met of zonder voorlezen van antwoordopties) en hoe de antwoordopties zijn geïnterpreteerd. De resultaten m.b.t. kennis moeten dus ook voorzichtig worden geïnterpreteerd.

Eigen-effectiviteit

De eigen-effectiviteit was voor de gehele groep hetzelfde. Bijna alle deelnemers (93%) achtte zichzelf in staat om zich te kunnen houden aan de IM. Aangezien de kennis over de IM niet zeker is, zou dit een overschatting kunnen zijn.

Intenties

Met betrekking tot de vraag wat ze *van plan zijn* om te doen bij een positieve testuitslag, zien we een vergelijkbaar beeld als bij de kennis: Het merendeel van de deelnemers gaf aan thuis te blijven (93,1%), dit aantal was in Afrikaanderwijk significant hoger (97,4%) dan in Tussendijken (91%). Dit werd gevolgd door 'afstand houden tot huisgenoten' (28,9%, geen verschil), en 'niemand thuis uitnodigen' (25,7%) wat door deelnemers in Afrikaanderwijk significant vaker werd aangegeven (32,3%) dan door deelnemers in Tussendijken (22,5%). 'Bij klachten: 10 dagen thuisblijven, bij 24u klachtenvrij weer naar buiten' werd aangegeven door 24,3% (geen verschil). Deelnemers in Afrikaanderwijk gaven significant vaker aan dat ook huisgenoten zullen thuisblijven (19% versus 7,9%), dat ze zonder klachten 72u thuisblijven (11,1% versus 5,3%) en dat huisgenoten 10 dagen zullen thuis blijven (16,9% versus 5,3%).

Deelnemers in BoTu gaven vaker intenties op die in de categorie anders vielen (12,2% versus 5,8%). Deze verschillen zijn waarschijnlijk gerelateerd aan het verschil in kennis wat op zijn beurt is gerelateerd aan verschil in achtergrond kenmerken (wat weer gerelateerd kan zijn aan de op-afspraak mogelijkheid bij Afrikaanderwijk). Deze verschillen hoeven dus niet te wijzen op een daadwerkelijk verschil in bereidheid om zich aan de IM te houden. Een zeer kleine groep geeft aan niks te zullen doen. In het algemeen suggereren de intenties een positieve houding t.a.v. de IM.

Rapport COVID-19 testbussen Tussendijken en Afrikaanderwijk - Februari 2021

Knelpunten

De deelnemers die aangaven niet in staat te zijn om zich aan de IM te houden gaven als knelpunten: Ik moet naar mijn werk, Ik woon alleen en boodschappen moeten toch gedaan, Te klein behuisd met te veel mensen. De knelpunten die men verwacht bij het uitvoeren van de IM is slechts door een kleine groep deelnemers ingevuld (N = 37), wat overeenkomt met het kleine aantal dat aangaf niet in staat te zijn de IM uit te voeren. De percentages zijn daarom niet berekend omdat dit een scheef beeld kan geven.

Informatiebronnen

Waar deelnemers hun informatie m.b.t. corona regels vandaan halen zien we nauwelijks verschil tussen Tussendijken en Afrikaanderwijk. De meeste deelnemers geven aan hun informatie via de persconferenties te verkrijgen (46,7%), gevolgd door huisgenoten/familie/vrienden (28,6%) of lokale media (25,7; Radio/TV Rijnmond wordt regelmatig genoemd). Deelnemers in Afrikaanderwijk halen significant vaker hun informatie van de website van de GGD/RIVM (55,1% versus 20,2%). Voor deelnemers in Afrikaanderwijk is deze informatiebron zelfs vaker aangegeven dan de persconferenties. Sociale media en lokale organisaties worden door alle deelnemers over het algemeen in beperkte mate gebruikt als informatiebron (15,2% en < 10%).

Rapport COVID-19 testbussen Tussendijken en Afrikaanderwijk - Februari 2021

Tabel 17: Mogelijke determinanten van isolatiemaatregelen (IM)

Variabele		N _{tot} (%)	N		%		χ ²	P	
			BoTu	AfW	BoTu	AfW			
Eigen ingeschatte IM kennis	Totaal	583					2.47	.12	
	Ja ik weet wat ik moet doen bij positieve uitslag	518 (88,9)	340	178	87,4	91,8			
	Nee ik weet niet wat ik moet doen bij positieve uitslag	65 (11,1)	49	16	12,6	8,2			
	Missing	4	3	1					
Werkelijke kennis	IM	Thuis blijven	465 (89,9)	299	166	88,2	93,3	3.30	.07
		Bij klachten: 10 dagen thuisblijven, bij 24u klachten vrij weer naar buiten afstand houden tot huisgenoten	223 (43,1)	147	76	43,4	42,7	0.02	.88
		niemand thuis uitnodigen	145 (28)	87	58	25,7	32,6	2.77	.10
		huisgenoten (inwonende familie etc.) moeten thuis blijven	136 (26,3)	82	54	24,2	30,3	2.28	.13
		Zonder klachten: 72u thuisblijven	69 (13,3)	33	36	9,7	20,2	11.1	.001
		Huisgenoten moeten 10 dagen thuisblijven	41 (7,9)	25	16	7,4	9,0	0.42	0.52
		Anders, n ¹	48 (9,3)	22	26	6,5	14,6	9.13	.003
			71 (13,7)	64	7	18,9	3,9	22.0	.000
Eigen effectiviteit m.b.t. zich houden aan IM	Totaal	574	386	188			2.29	.23	
	Dat gaat me zeker lukken	531 (92,5)	354	177	91,7	94,1			
	Dat gaat me misschien lukken	26 (4,5)	21	5	5,4	2,7			
	Dat gaat me niet lukken	17 (3,0)	11	6	2,8	3,2			
	missing	13	6	7					
Intentie m.b.t. zich houden aan IM	Ik ga niks doen	17 (3,0)	15	2	4,0	1,1	3.69	.06	
	Thuis blijven	528 (93,1)	344	184	91	97,4	7.93	.005	
	afstand houden tot huisgenoten	164 (28,9)	105	59	27,8	31,2	0.73	.40	
	niemand thuis uitnodigen	146 (25,7)	85	61	22,5	32,3	6.31	.01	
	Bij klachten: 10 dagen thuisblijven, bij 24u klachten vrij weer naar buiten	138 (24,3)	84	54	22,2	28,6	2.76	.10	
	huisgenoten (inwonende familie etc.) thuis blijven	66 (11,6)	30	36	7,9	19	15.1	.00	
	Zonder klachten: 72u thuisblijven	41 (7,2)	20	21	5,3	11,1	6.36	.01	
	Huisgenoten 10 dagen thuisblijven	52 (9,2)	20	32	5,3	16,9	20.5	.00	
	Anders, n ²	57 (10,1)	46	11	12,2	5,8	5.62	.02	
	Missing	20	14	6					

Rapport COVID-19 testbussen Tussendijken en Afrikaanderwijk - Februari 2021

Variabele		N _{tot} (%)	N		%		X ²	P
			BoTu	AfW	BoTu	AfW		
Knelpunten QM ⁵	bij Ik woon alleen, boodschappen moeten toch gedaan	13	11	2				
	Ik moet naar mijn werk	8	5	3				
	Te klein behuist met te veel mensen	4	2	2				
	Ik moet voor kinderen/huishouden zorgen	3	2	1				
	Isolatie is mij te eenzaam	3	2	1				
	Anders namelijk ³	8	8	0				
	Totaal		29	8				
Informatiebron	Persconferenties	240 (46,7)	152	88	45,2	49,4	0.83	.36
	Gehoord van huisgenoten/familie/vrienden	147 (28,6%)	97	50	28,9	28,1	0.04	.85
	Lokale media, bijv..... (journaal, nieuws TV)	132 (25,7)	92	40	27,4	22,5	1.47	.23
	Website GGD/ RIVM	166 (32,3)	68	98	20,2	55,1	64.5	.00
	Sociale media, zoals..... (instagram, internet, twitter, WhatsApp, YouTube)	78 (15,2)	56	22	16,7	12,4	1.68	.20
	Lokale organisaties zoals..... ⁴		9	11				
	i. Kerk	0	0	0				
	ii. Moskee	5	3	2				
	iii. Buurthuis	2	1	1				
	iv. Anders nl	13	5	8				
	Anders namelijk: ..... ⁵	70 (13,6)	55	15	16,4	8,4	6.24	.01

¹Goed schoonmaken/extra hygiëne, contacten benaderen, 1ste hulp bellen, werkgever contacteren, GGD/huisarts/ziekenhuis benaderen,

²O.a. alleen naar buiten voor boodschappen, hulp zoeken, door het park lopen, masker op & geen hand geven, contacten waarschuwen, informatie opzoeken

³Alleenstaande moeder, ik vind de regels maar niks, wil graag frisse neus halen

⁴Gezien de zeer lage aantallen zijn er hier geen % berekend en ook geen verschillen

⁵Algemeen bekend, verschillende info bronnen, folders, krant, TV, werk

Bij het interpreteren van de resultaten is het belangrijk om te realiseren dat deze resultaten een indicatie zijn, vanwege de volgende redenen:

- 1) De hier getoonde resultaten zijn niet representatief voor alle mensen die zich in deze periode hebben laten testen. Zoals te zien in Tabel 12 en 13 heeft een minderheid (22% en 9%) van de mensen die zich heeft laten testen deelgenomen aan de vragenlijst. Dit percentage verschilt per dag. Mensen die de vragenlijst hebben ingevuld kunnen qua mening e.d. verschillen van mensen die de vragenlijst niet hebben ingevuld.
- 2) De enquêteurs hebben geen ervaring met het afnemen van vragenlijsten. Normaliter treden ze op als bemonsteraar. Dit kan zowel voordelen als nadelen hebben gehad voor de kwaliteit van de dataverzameling.

Conclusies en aanbevelingen

Conclusies

Het aanbieden van COVID-19 screening met behulp van testbussen in de wijk lijkt een succesvolle methode om de testbereidheid van inwoners van lage SES-wijken te verhogen. Gedurende de twee weken dat de testbussen in Bospolder-Tussendijken hebben gestaan, hebben 1762 personen zich op COVID-19 laten testen. Hierbij was 33% van de bezoekers afkomstig uit Bospolder-Tussendijken zelf en 41,5% uit andere wijken in stadsdeel Delfshaven. De meeste bezoekers behoorde tot de middelste leeftijdsgroepen (30 – 70 jaar). In deze twee weken heeft 4,9% van de inwoners van Tussendijken en 1,7% van alle inwoners van het stadsdeel Delfshaven zich in de testbussen op COVID-19 laten testen.

Het bezoek aan de testbus in Afrikaanderwijk was met 2184 personen hoog, maar dat kwam voor een deel doordat mensen die via de reguliere routes een testafspraak maakten konden worden ingedeeld bij een testbus. De mogelijkheid van vrije inloop werd daarnaast ook nog benut, vooral door personen van middelbare leeftijd. Een groot deel (62,0%) van de testbusbezoekers die zonder afspraak langskwamen, kwam uit stadsdeel Feijenoord, waarvan 23,6% uit de Afrikaanderwijk zelf.

Uit de analyse naar achtergrondkarakteristieken van bewoners die zich lieten testen in Tussendijken blijkt dat het testpercentage het hoogst (9,6%) was in de leeftijdsgroep van 65 jaar en ouder en het laagst (0,7%) in de leeftijdsgroep jonger dan 15 jaar. Uit eenzelfde analyse in de Afrikaanderwijk wordt een vergelijkbaar beeld zichtbaar: in de leeftijdsgroep van 65 jaar en ouder was het testpercentage 7,7%, terwijl deze in de leeftijdsgroep jonger dan 15 jaar ook 0,7% is. Wat hierbij kan meespelen is dat COVID-19 ernstiger kan verlopen op oudere leeftijd, waardoor de testbereidheid in deze leeftijdsgroep ook hoger kan zijn. Ook hebben oudere inwoners mogelijk meer tijd om zich te laten testen omdat ze niet werken of studeren. Daarnaast kan het zijn dat onder bewoners nog steeds het beeld bestaat dat jongeren een ondergeschikte rol spelen bij de Covid-19 pandemie, omdat dit in de eerste fase van de uitbraak het beeld was.

Het percentage positief geteste bezoekers was vergelijkbaar in de twee wijken: 7,6% in Tussendijken en 8,3% in Afrikaanderwijk. Ook het percentage positief geteste bezoekers met COVID-19 gerelateerde klachten was gelijk in beide wijken (78%). 16-18% van de COVID-19 positieve bezoekers had geen gerelateerde klachten. In Tussendijken lagen de hoogste percentages COVID-19 positieve testbusbezoekers in de laagste drie leeftijdsgroepen (0-10, 11-20 en 21-30 jaar), in Afrikaanderwijk waren de percentages het hoogste in de leeftijdsgroepen 0-10, 31-40 en 41-50 jaar.

De Roche antigeen sneltest vertoonde een hoge sensitiviteit en zeer hoge specificiteit in de totale groep COVID-19-positieve bezoekers. In deze groep lag de sensitiviteit hoger bij degenen die COVID-19 gerelateerde klachten hadden dan bij degenen die geen klachten hadden. Deze resultaten, alsmede resultaten uit andere onderzoeken, helpen onderzoekers van de afdeling Virologie van het Erasmus MC bij de validatie van de antigeen-sneltest.

Uit de resultaten is niet af te leiden welk effect deze laagdrempelige testmogelijkheid heeft gehad op de COVID-19 besmettingscijfers in de betreffende wijken. Hiervoor moeten de besmettingscijfers van Tussendijken/Delfshaven en Afrikaanderwijk/Feijenoord over een langere periode (voor, tijdens en na de interventie) bestudeerd worden en worden vergeleken met vergelijkbare wijken waar deze interventie niet heeft plaatsgevonden. Deze analyse zal na het verschijnen van dit rapport nog uitgevoerd worden.

Rapport COVID-19 testbussen Tussendijken en Afrikaanderwijk - Februari 2021

In tabel 18 wordt een vergelijking gemaakt van de belangrijkste test-onderzoekresultaten in de twee interventie-wijken.

Tabel 18: Vergelijking van de belangrijkste test-resultaten tussen bezoekers van Tussendijken en Afrikaanderwijk

Bezoekers karakteristiek	Tussendijken	Afrikaanderwijk ¹
Aantal	1.762	1.162
Gemiddelde leeftijd	48	47
Gender	Man 933 (53%) Vrouw 821 (47%)	591 (51%) 566 (49%)
Aantal (%) uit de wijk zelf	358 (20,3%)	275 (23,6)
Aantal (%) uit het stadsdeel zelf	1.313 (74,5%)	720 (62,0%)
Percentage wijkbewoners dat zich heeft laten testen per leeftijdsgroep	0-14 jaar: 0,7% 15-64 jaar: 5,1% 65+ jaar: 9,6% Totaal: 4,9%	0-14 jaar: 0,7% 15-64 jaar: 3,9% 65+ jaar: 7,7% Totaal: 3,8%
Aantal (%) positieve COVID-19 testuitslagen	134 (7,6%)	96 (8,3%)
Leeftijdsgroepen met de hoogste percentages COVID-19 positieven	0-10 jaar (11,8%) 11-20 jaar (14,7%) 21-30 jaar (12,2%)	0-10 jaar (14,3%) 31-40 jaar (11,0%) 41-50 jaar (11,5%)
Aantal (%) COVID-19 positieven met/zonder klachten	Met klachten: 105 (78%) Zonder klachten: 22 (16%)	Met klachten: 75 (78%) Zonder klachten: 17 (18%)

¹hier zijn alleen de bezoekers zonder afspraak meegenomen

Uit de vragenlijsten komt naar voren dat bezoekers erg positief zijn over het testbusinitiatief, met name over de bereikbaarheid (dichtbij en geen afspraak nodig). Ook was het voor de meeste deelnemers de eerste keer dat ze zich lieten testen. Het testbus-project lijkt dus te zijn geslaagd in de opzet van laagdrempelig aanbieden van COVID-19 testen en het bereiken van bewoners die zich nog niet hebben laten testen. Verder is de bereidheid om zich nog eens te laten testen hoog. De kennis omtrent de isolatiemaatregelen lijkt beperkt, met name als het gaat om de meer specifieke regels voor huisgenoten of ontvangen van bezoek. Punten die genoemd werden als obstakels om zich aan de maatregelen te houden zijn: met veel personen in een klein huis wonen, alleenstaanden die boodschappen moeten doen en mensen die voor werk de deur uit moeten. Informatie over de coronamaatregelen wordt voornamelijk via betrouwbare bronnen verkregen (persconferenties, website GGD/RIVM), en in beperkte mate via de wellicht minder betrouwbare sociale media. Veel informatie-uitwisseling vindt echter ook via familie en vrienden plaats.

Rapport COVID-19 testbussen Tussendijken en Afrikaanderwijk - Februari 2021

De verschillende bevindingen tussen Tussendijken en Afrikaanderwijk die uit het vragenlijstonderzoek naar voren komen lijken vooral te worden veroorzaakt door het hoge aantal bezoekers-op-afpraak in Afrikaanderwijk. Hier kunnen daarom verder geen conclusies aan worden gekoppeld. Voor het vragenlijstonderzoek geven de resultaten van Tussendijken dus het meest representatieve beeld.

Aanbevelingen

1. Met de maximale inzet van twee testbussen zijn 4-5% van de bewoners van de omliggende wijk (en ongeveer 1-1,5% van een stadsdeel) getest. Hogere testpercentages zijn wellicht te bereiken door meer testbussen/testlocaties in te zetten of door de testperiode te verlengen.
2. Zowel in Tussendijken als in Afrikaanderwijk was het testpercentage het laagst onder inwoners jonger dan 15 jaar (0,7% in beide wijken). Om de testbereidheid te verhogen is communicatie richting jongeren een aandachtspunt.
3. Een uitgebreider gedragsonderzoek onder bewoners, waarbij bewoners die zich hebben laten testen worden vergeleken met bewoners die zich nog niet hebben laten testen, is sterk aan te bevelen om beter in kaart te brengen waarom mensen zich wel of niet laten testen. Door de factoren die testbereidheid beïnvloeden beter in kaart te brengen kunnen vervolgens specifieke tools of communicatiestrategieën worden ontwikkeld om de testbereidheid te vergroten.
4. De mogelijkheid om ook zonder klachten te testen lijkt te hebben bijgedragen aan de opkomst. Het verkrijgen van zekerheid omtrent je coronastatus is een aspect dat in de communicatie naar bewoners misschien kan helpen om testbereidheid te vergroten. De positieve evaluaties van bezoekers (positieve norm t.a.v. testen) kan in toekomstige communicatie andere bewoners stimuleren om zich te laten testen.
5. Bezoekers noemden verschillende bronnen waar ze hun corona-gerelateerde informatie vandaan halen. Het lijkt dus belangrijk om meerdere vormen van communicatie tegelijk in te zetten om zoveel mogelijk bewoners te bereiken met betrouwbare informatie.
6. De meeste deelnemers wisten van de testbus omdat ze er toevallig langs liepen. De opkomst kan in de toekomst mogelijk verder verhoogd worden door sterker in te spelen op dit aspect van laagdrempeligheid, door zoveel mogelijk bussen of andere testgelegenheden op duidelijk zichtbare locaties te plaatsen op veel voorkomende looproutes binnen de wijk.
7. Kennis omtrent de isolatiemaatregelen lijkt beperkt, met name als het gaat om specifieke regels en regels voor huisgenoten of ontvangen van bezoek. De bereidheid om zich aan maatregelen te houden is groot, maar in de praktijk niet altijd mogelijk. Het is dus belangrijk om mensen te ondersteunen om zich aan de maatregelen te houden, vooral bij alleenstaanden of eenoudergezinnen.

Als volgende stap in het project Risicogericht Grootschalig Testen wordt vanaf 26 januari 2021 in stadsdeel Charlois grootschalig op COVID-19 getest, middels 10 testlocaties (4 testbussen en 6 binnenlocaties). In het vervolgonderzoek in Charlois wordt alleen nog de antigeen-sneltest als diagnosticum gebruikt. Hierbij wordt ook een uitgebreid gedragsonderzoek uitgevoerd om factoren die testbereidheid kunnen beïnvloeden beter in kaart te brengen.